

RAIFFEISEN
OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJA B

Godišnje izvješće
za godinu koja je završila
31. prosinca 2021. godine

	<i>Stranica</i>
Izvešće posloводства	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća	5
Izvešće neovisnog revizora	6
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	11
Izveštaj o financijskom položaju	12
Izveštaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda	13
Izveštaj o novčanim tokovima	14
Izveštaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda	15
Izveštaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda	16
Bilješke uz financijske izvještaje	17

1. Poslovne aktivnosti

Predmet poslovanja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) je isključivo osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 29/18 i 115/18).

Na dan 31. prosinca 2021. godine Društvo za upravljanje je upravljalo sa sljedećim obveznim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B i
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C.

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B (u nastavku „Fond“) je osnovan kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“). Fond je započeo s radom 30. travnja 2002. godine.

Osnivanje i djelovanje mirovinskih fondova do 20. kolovoza 2014. godine bilo je regulirano Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donesen 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog Zakona u narednim godinama.

Dana 21. kolovoza 2014. godine, stupanjem na snagu Zakona, Raiffeisen obvezni mirovinski fond započinje poslovanje kao Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B.

Sukladno Zakonu, članovi mogu odabrati kategoriju obveznog mirovinskog fonda, a svi oni koji to ne učine automatski se raspoređuju u obvezni mirovinski fond kategorije A. U fondu kategorije B mogu biti članovi kojima je do starosne mirovine ostalo 5 ili više godina u skladu sa Zakonom. Kada im preostane manje od 5 godina do starosne mirovine, obvezno prelaze u fond kategorije C. Fond je najveći obvezni mirovinski fond pod upravljanjem Društva za upravljanje.

Tablica: broj članova i imovina pod upravljanjem Raiffeisen obveznih mirovinskih fondova na dan 31. prosinca 2021.

Fond	Broj članova	Neto imovina pod upravljanjem (u mil. kuna)
ROMF A	30.415	360,39
ROMF B	561.148	36.664,07
ROMF C	20.586	2.917,07
Ukupno	612.149	39.941,53

Društvo za upravljanje primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Ulaganjem sredstava Fonda Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik.

Investicijski cilj Fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova Fonda u svrhu povećanja vrijednosti imovine Fonda na dugi rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda, a u skladu sa Zakonom. Fond ima umjereno konzervativni profil rizika koji proizlazi iz najvećeg dopuštenog zakonskog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u imovinu definiranu Statutom Fonda.

1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Tablica: struktura ulaganja Fonda na dan 31. prosinca 2021.

Vrsta imovine	Udio
Dionice i dionički fondovi	26,87%
Obveznice i obveznički fondovi	68,46%
Alternativni fondovi	0,64%
Instrumenti tržišta novca, depoziti i novčani fondovi	2,06%
Novčana sredstva, potraživanja i obveze	1,97%
Ukupno	100,00%

Udio inozemne imovine Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine iznosio je 26,37% (31. prosinca 2020: 20,65%). Prinos koji Fond ostvaruje rezultat je upravljačke politike Društva za upravljanje. S obzirom na umjereno konzervativni profil rizičnosti, očekivani prinos Fonda je veći od Raiffeisen obveznog mirovinskog fonda kategorije C i manji od očekivanog prinosa Raiffeisen obveznog mirovinskog fonda kategorije A.

U 2021. godini Fond je ostvario prinos od 6,23% (2020: 0,22%). Prosječan prinos od osnutka Fonda do 31. prosinca 2021. godine iznosi 5,54% (31. prosinca 2020: 5,5%) i izražen je na godišnjoj razini.

Prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa.

2. Financijski rezultat

Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine iznosila je 36,66 milijardi kuna (31. prosinca 2020: 33,53 milijardi kuna), a porasla je za 9,34% u odnosu na prethodnu godinu.

Prema klasifikaciji financijskih instrumenata, u ukupnoj imovini fonda sa 36,51% (2020: 42,51%) sudjeluje imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sudjeluje s 36,94% (2020: 29,42%).

Obveze Fonda sastoje se najvećim dijelom, 59,05% (2020: 42,31%), od obveza za ugovorene derivativne instrumente.

U strukturi prihoda najznačajnija stavka prihoda su prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta).

3. Budući razvoj Fonda

Društvo za upravljanje će upravljati Fondom u svoje ime i za zajednički račun članova Fonda na način da će prikupljati novčana sredstva uplatama doprinosa članova Fonda te ulagati ta sredstva u skladu sa Zakonom uz uvažavanje načela sigurnosti razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenosti ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Cilj upravljanja Fondom je povećati vrijednost imovine Fonda isključivo u korist članova i radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda.

4. Otkup vlastitih dionica

Društvo za upravljanje u 2021. i 2020. godini nije otkupljivalo vlastite dionice.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo za upravljanje u ime i za račun Fonda u 2021. godini nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

6. Podružnice Fonda

Fond nema podružnice.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici

Društvo za upravljanje poštuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik. Fond ima umjereno konzervativni profil rizika koji proizlazi iz najvećeg dopuštenog zakonskog ograničenja ulaganja od 40% neto imovine Fonda u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u druge vrste imovine Fonda. Način upravljanja rizicima objašnjen je u bilješci 18.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti termenske poslove, opcije i druge financijske izvedenice ukoliko se oni koriste samo u cilju zaštite imovine Fonda ili za efikasno upravljanje imovinom Fonda.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, koji uključuje kamatni rizik, cjenovni rizik i tečajni rizik, te kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Društvo za upravljanje nastoji upravljati tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja te prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi.

Kamatni rizik

Fond je izložen kamatnom riziku koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom. Na datum izvještavanja ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom, a utjecaj kamatnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u bilješci 18.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište te u udjele u investicijskim fondovima vezane uz dioničke indekse ili kada isti ulažu u vlasničke vrijednosnice. Utjecaj cjenovnog rizika na imovinu Fonda prikazan je u bilješci 18.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente denominirane u stranoj valuti. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja kune u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda. Kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku koriste se terminski ugovori. U 2021. godini Društvo za upravljanje je ugovaralo devizne forward transakcije u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika. Utjecaj tečajnog rizika na imovinu Fonda objašnjen je u bilješci 18.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospjeća. Također, kreditni rizik proizlazi iz mogućnosti da suprotna ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze. Na datum izvještavanja kreditnom riziku bila je izložena sljedeća financijska imovina: novčana sredstva, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države te korporativni izdavatelji. Na datum izvještavanja utjecaj kreditnog rizika na imovinu Fonda bio je nizak. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovorena isporuka uz plaćanje.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da se prodajom financijske imovine ne ostvare cijene koje su približno jednake fer vrijednosti te imovine (rizik likvidnosti imovine) ili rizik nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane (rizik novčanog tijeka). S obzirom da se ulaganja Fonda sastoje uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove te u dionice, te da se u sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu lako prodati, ali uzimajući u obzir veličinu Fonda, na datum izvještavanja rizik likvidnosti imovine bio je nizak. S obzirom da je na datum izvještavanja Fond imao značajna novčana sredstva i kratkoročne novčane ekvivalente koji su bili značajno veći od kratkoročnih obveza Fonda te da su se putem repo ugovora mogla uzajmiti dodatna novčana sredstva u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti, na datum izvještavanja rizik likvidnosti novčanog tijeka bio je vrlo nizak.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu godišnjeg izvješća

---

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) dužna je osigurati da za svaku financijsku godinu financijski izvještaji Raiffeisen obveznog mirovinskog fonda kategorija B (u nastavku „Fond“) budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 98/20, 24/21) (u nastavku „Pravilnik“), tako da fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijsko stanje Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine kao i njegove rezultate poslovanja za svako prezentirano razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava Društva za upravljanje očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Društva za upravljanje pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće;

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i;
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje, nije primjerena.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Fonda i dužna je pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Pored toga, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za čuvanje imovine Fonda te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća poslovanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovanja, sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. Zakona o računovodstvu i odobreno je za izdavanje od strane Uprave Društva za upravljanje i potpisano je s tim u skladu. Financijski izvještaji u nastavku odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

U ime Uprave Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d., za Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B:

Predsjednik Uprave

Gordan Šumanović

Članica Uprave

Eva Horvat

Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Član Uprave

Bojan Vuković

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Petrinjska 59

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

31. ožujka 2022. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Imateljima udjela u Raiffeisen obveznom mirovinskom fondu kategorija B

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja fonda Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2021. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog fonda, izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog fonda i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2021. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda u skladu s *Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

<p>Vrednovanje financijske imovine</p> <p>Za računovodstveni okvir i računovodstvene politike vidjeti bilješku 2 „<i>Pregled temeljnih računovodstvenih politika</i>“, odjeljak „<i>Financijski instrumenti</i>“. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješke 3, 4 i 10a u priloženim financijskim izvještajima.</p>	
<p>Ključno revizijsko pitanje:</p>	<p>Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije:</p>
<p>U svojim financijskim izvještajima Fond ima iskazanu financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, i financijsku imovinu klasificiranu u portfelj „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“, a koja se sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 9 – <i>Financijski instrumenti</i>, mjeri po fer vrijednosti.</p> <p>Financijska imovina uključuje vrijednosnice kojima se aktivno trguje, ali i one vrijednosnice koje ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne određuje koristeći tržišne cijene.</p> <p>Posljedično, pogrešan izračun fer vrijednosti navedenih financijskih instrumenata može imati značajan utjecaj na neto vrijednost imovine Fonda.</p> <p>Mjerenje fer vrijednosti uključuje prosudbe i procjene od strane Uprave Društva za upravljanje, te može imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda. Slijedom navedenog, odlučili smo uključiti vrednovanje financijske imovine kao ključno revizijsko pitanje tijekom naše revizije financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su provjeru adekvatnosti dizajna i provjera implementacije internih kontrola Društva za upravljanje i Fonda, provjera operativne učinkovitosti istih te neposredno testiranje fer vrijednost vrijednosnih papira iz portfelja „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ i portfelja „po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.</p> <p>Naši revizijski postupci uključivali su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provjeru operativne učinkovitosti dnevne interne kontrole između Društva i depozitarne banke preko koje Uprava Društva za upravljanje osigurava da je dnevna neto vrijednost imovine Fonda pod upravljanjem točna te priznata u primjereno razdoblje; • Pregled i analizu portfelja vrijednosnih papira te provjeru jesu li vrijednosni papiri vrednovani u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim standardima, koji određuju vrednovanje imovine; • Usporedbu cijene na odabranom uzorku vrijednosnih papira kojima se trguje na aktivnom tržištu, po kojoj su cijeni vrednovani u izvještaju o financijskom položaju s javno dostupnom cijenom na dan 31. prosinca 2021. godine; • Procjenu adekvatnosti primijenjenog modela fer vrednovanja financijske imovine koja ne kotira na aktivnom tržištu i preračun njene cijene; • Pregled i analizu pretpostavki korištenih u izračunu fer vrijednosti instrumenata koji ne kotiraju na aktivnom tržištu; • Pregled i usporedbu količina odnosno nominalne vrijednosti vrijednosnih papira, ovisno o vrsti vrijednosnog papira, s količinama odnosno nominalnim vrijednostima navedenim u confirmaciji depozitarne banke Fonda i/ili Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD-a). • Pregled objava u financijskim izvještajima relevantnih za vrednovanje financijske imovine i provjera jesu li objave pripremljene u skladu s računovodstvenim politikama Fonda i sukladno primjenjivim računovodstvenim pravilima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Financijske izvještaje Fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine revidirao je drugi revizor, koji je dana 31. ožujka 2021. godine izrazio nemodificirano mišljenje na financijske izvještaje.

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvešća posloводства Društva za upravljanje, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvešće posloводства potrebne objave navedene u članku 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Fonda i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva za upravljanje odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva za upravljanje ili namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo za upravljanje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva za upravljanje.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva za upravljanje i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva za upravljanje nas je imenovala revizorom Fonda 22. travnja 2021. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 1 godinu te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizijskom odboru Društva za upravljanje 31. ožujka 2022. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerezivzijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu za upravljanje i Fondu nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Katarina Kadunc

Direktor

Tihana Bažant

Ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.
31. ožujka 2022. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	2020.	2021.
	Neto realizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata	3	454.100.498	449.568.732
73	Realizirani dobiti od financijskih instrumenata	3	886.464.581	615.464.819
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata	3	(432.364.083)	(165.896.087)
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4	79.126.117	1.326.004.054
72 – 62	Neto nerealizirani dobiti (gubici) financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	4a	217.819.885	1.136.981.821
71x-60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4b	(138.693.768)	189.022.233
	Ostali prihodi		3.328.688.772	2.754.348.882
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije/(diskonta)	5	591.447.527	526.920.216
71 (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike		2.594.288.422	2.052.517.036
74	Prihodi od dividendi	5a	126.436.711	159.223.576
75	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
76	Ostali prihodi		16.516.112	15.688.054
	Ostali financijski rashodi		(2.709.239.846)	(1.898.156.713)
67	Rashodi od kamata		(5.194)	(6.093)
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike		(2.709.234.652)	(1.898.150.620)
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke		-	-
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente		-	-
	Ostali rashodi		(107.516.025)	(109.613.550)
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	6	(97.374.675)	(100.254.491)
65	Naknada depozitaru	7	(6.598.842)	(6.429.764)
66	Transakcijski troškovi		(2.540.569)	(2.929.295)
64y	Umanjenje ostale imovine		-	-
69	Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda	7a	(1.001.939)	-
	Dobit ili gubitak		1.045.159.516	2.522.151.405
	Ostala sveobuhvatna dobit		(956.332.026)	(409.843.445)
	Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		-	-
	Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri		(956.332.026)	(409.843.445)
	– nerealizirani dobiti/gubici		(956.332.026)	(409.843.445)
	– preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	Promjena revalorizacijskih rezervi: instrumenti zaštite (učinkoviti dio)		-	-
	– dobiti/gubici		-	-
	– preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)		-	-
	Ukupna sveobuhvatna dobit		88.827.490	2.112.307.960

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

Konta skupine	Pozicija	Bilješka	31.12.2020.	31.12.2021.
	Imovina fonda			
10+18*	Novčana sredstva	8	1.275.468.821	736.547.523
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	9	-	325.000.356
	Prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri:		27.954.730.726	28.639.936.390
30+32+40+ 41+18*	- koji se vrednuju po fer vrijednosti	10a	19.821.884.918	19.980.397.032
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	10a	19.821.884.918	19.980.397.032
	b) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje		-	-
50+18*	- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	10b	8.132.845.808	8.659.539.358
31+51	Instrumenti tržišta novca	11	429.920.450	429.973.770
33x	Udjeli UCITS fondova	12	3.333.699.475	5.800.900.771
33y	Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	12	506.560.311	510.232.039
34	Udjeli alternativnih investicijskih fondova	12	15.389.461	234.622.231
35	Izvedeni financijski instrumenti	17	50.443.819	56.620
55	Ostala financijska imovina		-	-
raz 1 (osim kt 10)+39+49	Ostala imovina	13	18.887.215	22.414.272
A	Ukupna imovina		33.585.100.278	36.699.683.972
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva		3.838.975.310	5.650.986.346
	Obveze fonda			
20	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	14	18.648.635	524.589
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	15,17	-	21.029.880
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	16	22.701.473	-
23	Obveze prema mirovinskom društvu		8.501.480	8.797.887
24	Obveze prema depozitaru		566.765	526.634
26	Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica		2.232.541	4.732.191
25+28*	Ostale obveze mirovinskog fonda		1.002.477	3.183
B	Ukupno obveze mirovinskog fonda		53.653.371	35.614.364
C	Neto imovina mirovinskog fonda		33.531.446.907	36.664.069.608
D	Broj obračunskih jedinica		123.265.599	126.882.579
E	Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda		272,0260	288,9606
	Obveze fonda prema izvorima imovine			
90	Novčani primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva		26.283.539.296	28.321.309.338
93	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana		(5.811.260.121)	(6.828.715.422)
94	Dobit/(gubitak) tekuće poslovne godine		1.045.159.516	2.522.151.405
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja		10.082.269.459	11.127.428.975
96	Rezerve fer vrijednosti		1.931.738.757	1.521.895.312
96x+96y	- fer vrijednost financijske imovine		1.931.738.757	1.521.895.312
96z	- učinkoviti dio računovodstva zaštite		-	-
F	Ukupno obveze prema izvorima imovine		33.531.446.907	36.664.069.608
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva		3.838.975.310	5.650.986.346

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2020.	2021.
Dobit ili gubitak	1.045.159.516	2.522.151.405
Ostala sveobuhvatna dobit	(956.332.026)	(409.843.445)
Povećanje/(smanjenje) neto imovine od poslovanja mirovinskog fonda (sveobuhvatna dobit)	88.827.490	2.112.307.960
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	1.911.333.991	2.037.770.042
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	(942.538.692)	(1.017.455.301)
Ukupno povećanje/(smanjenje) od transakcija s obračunskim jedinicama mirovinskog fonda	968.795.299	1.020.314.741
Ukupno povećanje/(smanjenje) neto imovine mirovinskog fonda	1.057.622.789	3.132.622.701

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima (direktna metoda)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2020.	2021.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(49.092.643)	(1.569.239.348)
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	7.226.584.882	2.814.348.506
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	(8.030.291.004)	(2.918.656.644)
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	109.549.596	430.000.000
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	(429.742.000)	(429.914.000)
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	2.019.785.589	2.343.934.570
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova	(2.066.503.358)	(4.372.158.317)
Primici od ulaganja u izvedenice	150.913.848	525.537.500
Izdaci od ulaganja u izvedenice	(108.107.334)	(706.326.504)
Primici od dividendi	128.943.675	160.290.777
Primici od kamata	838.013.238	895.692.571
Izdaci za kamate	(3.718)	(7.522)
Primici po depozitima i sličnim instrumentima	700.019.746	-
Izdaci po depozitima i sličnim instrumentima	(500.000.000)	(325.000.000)
Izdaci od naknada za upravljanje	(98.167.064)	(99.958.085)
Izdaci za naknade depozitaru	(6.637.003)	(6.469.895)
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove mirovinskog fonda	(52.738)	(75.537)
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	2.290.494.655	3.427.499.246
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	(2.273.893.653)	(3.307.976.014)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti	969.456.703	1.022.917.264
Primici s osnova uplata doprinosa i promjene članstva	1.911.395.629	2.037.872.916
Izdaci s osnova isplata mirovina i promjene članstva te zbog smrti člana	(941.938.926)	(1.014.955.652)
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	-	-
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	-	-
Efekti promjene tečaja stranih valuta	(6.894.334)	7.478.726
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava	913.469.726	(538.843.358)
Novac na početku razdoblja	361.914.157	1.275.383.883
Novac na kraju razdoblja	1.275.383.883	736.540.525

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	Tekuće razdoblje	31.12.2020. (n)	31.12.2019. (n)	31.12.2018. (n-1)	31.12.2017. (n-2)
Neto imovina mirovinskog fonda	36.664.069.608	33.531.446.907	32.473.824.118	28.544.077.216	26.976.671.352
Broj obračunskih jedinica mirovinskog fonda	126.882.578,61	123.265.599,14	119.639.667,31	114.201.190,23	109.249.260,64
Vrijednost obračunske jedinice mirovinskog fonda	288,9606	272,0260	271,4302	249,9455	246,9277
	Tekuće razdoblje	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2017.
Prinos mirovinskog fonda	6,2254%	0,2195%	8,5958%	1,2221%	4,5935%
Pokazatelj ukupnih troškova	0,3100%	0,3300%	0,3600%	0,3900%	0,4200%

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je mirovinski fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja

Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju	Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe
JANE STREET FINANCIAL LIMITED	31,48%	0,00%
BOFA SECURITIES (BAML)	15,33%	0,06%
FLOW TRADERS	20,89%	0,00%

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

Metoda vrednovanja	Pozicije	Zadnji dan prethodne poslovne godine	% NAV	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja	% NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	24.157.898.434	72,05	26.956.182.463	73,52
	.....od toga tehnikama procjene	11.254.164.667	33,56	7.494.267.656	20,44
	Financijske obveze	-	-	21.029.880	0,06
	.....od toga tehnikama procjene	-	-	21.029.880	0,06
Amortizirani trošak	Financijska imovina	9.427.098.970	28,11	9.743.501.509	26,58
	Financijske obveze	42.352.584	0,13	527.772	-
Ostale metode	Ostala imovina	102.874	-	-	-
	Ostale obveze	11.300.787	0,03	14.056.712	0,04

Računovodstvene politike i bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

Fond koji je predmet izvještavanja

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B (u nastavku „Fond“) osnovan je kao zaseban subjekt bez pravne osobnosti radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima, u skladu s odredbama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) (u nastavku „Zakon“).

Osnivanje i djelovanje mirovinskih fondova do 20. kolovoza 2014. godine bilo je regulirano Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koji je u Republici Hrvatskoj donesen 20. svibnja 1999. godine, te izmjenama i dopunama tog Zakona u narednim godinama.

Fond je osnovan 5. studenog 2001. godine, a započeo je s radom 30. travnja 2002. godine.

Dana 21. kolovoza 2014. godine, stupanjem na snagu Zakona, Raiffeisen obvezni mirovinski fond započinje poslovanje kao Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorije B.

Nadzor nad Fondom obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku „Agencija“).

Društvo za upravljanje Fondom

U skladu sa Statutom Fonda, te odredbama Zakona, Fondom upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo za upravljanje“) sa sjedištem u Zagrebu. Društvo za upravljanje je registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 27. rujna 2001. godine, a odobrenje za rad dobilo je 5. studenog 2001. godine od Agencije. Društvo za upravljanje je u 100%-tnom vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb.

Dana 20. listopada 2014. godine Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d. promijenilo je naziv u Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. i njemu je pripojeno Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.

Društvo za upravljanje odgovara za poslovanje Fonda, kao i za štetu počinjenu vlasnicima udjela uslijed kršenja Zakona i Statuta. Društvo za upravljanje Fondu zaračunava naknadu za upravljanje propisanu Zakonom.

Depozitar

Sukladno Zakonu, Društvo za upravljanje treba odabrati depozitara kojem će povjeriti čuvanje imovine Fonda. Depozitar Fonda, do 31. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a od 1. lipnja 2021. godine depozitar je Privredna banka Zagreb d.d. (u nastavku „Depozitar“).

Društvo za upravljanje je odgovorno za izračun vrijednosti imovine Fonda, a Depozitar za potvrdu izračuna Društva za upravljanje. U skladu sa Zakonom Depozitar Fondu zaračunava skrbničku naknadu.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Središnji registar osiguranika

Središnji registar osiguranika (u nastavku „REGOS“) je ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske sa zadaćom prikupljanja i nadzora uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje i vođenja evidencije o pojedinačnim računima članova obveznih mirovinskih fondova, kao i radi prijenosa doprinosa, računa i sredstava u ime članova.

Ulaganja

Sredstva Fonda mogu se ulagati u skladu sa statutom Fonda.

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje primjerene stope prinosa na dulji rok u odnosu na preuzeti rizik ulaganjem imovine Fonda na hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica.

U skladu sa statutom Fonda, imovina Fonda može se sastojati isključivo od:

1. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru (u nastavku: „država članica“) ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u nastavku: „država članica OECD-a“) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, odnosno javno međunarodno tijelo kojemu pripada većina država članica,
2. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica,
3. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a,
4. prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a,
5. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a,
6. udjela UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajućih fondova koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom,

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

7. udjela ili dionica u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionica ili poslovnih udjela u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad srednjeg ili velikog društava za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima dobili u Republici Hrvatskoj ili odobrenje za rad u drugoj državi članici, ili odgovarajućih fondova kojima upravljaju upravitelji koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim upraviteljima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima,
8. depozita kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod sljedećim uvjetima: da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija te da kreditna institucija nije povezana osoba mirovinskog društva,
9. izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedenih financijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) pod sljedećim uvjetima:
  - a) temeljna imovina izvedenice sastoji se od financijskih instrumenata obuhvaćenih točkama 1. do 5. članka 125. stavka 1. Zakona, financijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje Fond može ulagati u skladu sa Zakonom i propisima donesenih na temelju Zakona,
  - b) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru, te pripadaju kategorijama koje može dodatno propisati Agencija i
  - c) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i povjerljivom vrednovanju, te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoj fer vrijednosti na zahtjev Fonda,
10. novca na računima otvorenima u kreditnim institucijama iz čl. 125. st. 1. točke 8. Zakona,
11. prenosivih vlasničkih i/ili dužničkih vrijednosnih papira koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske pod uvjetima da ti vrijednosni papiri imaju dugoročne, stabilne i predvidljive novčane tokove, kako bi odgovarali ročnosti obveza mirovinskog fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te da Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga koji joj je prethodno uputilo mirovinsko društvo u ime mirovinskog fonda klasificira izdavatelja tih vrijednosnih papira kao namjenskog izdavatelja za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske,
12. prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira i/ili udjela kojima se trguje odnosno koji se nude putem uređenih sustava za prikupljanje kapitala koje priznaje Agencija,
13. drugih vrsta imovine koja je proizašla iz imovine iz čl. 125. st. 1. točaka 1. do 10. Zakona,
14. depozita kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

Fond može pozajmiti novčana sredstva od trećih osoba u ukupnom iznosu do 5% neto vrijednosti imovine Fonda, ali samo putem repo poslova, transakcija prodaje i ponovne kupnje te putem programa kreditiranja, i to na rok ne duži od pet godina kada je riječ o pozajmljivanju novčanih sredstava od Hrvatske narodne banke ili Europske središnje banke, tj. ne na rok duži od tri mjeseca kada je riječ o pozajmljivanju novčanih sredstava od trećih osoba. Iznimno, Agencija može svojom odlukom u slučaju nastanka posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, prethodno navedeni limit povećati do 15% neto vrijednosti imovine Fonda.

Najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda, a najviše do 50% svakog pojedinog ulaganja dozvoljeno je pozajmiti trećim osobama. Imovina Fonda može se pozajmljivati isključivo temeljem pisanog ugovora ili u sklopu organiziranih sustava za pozajmljivanje vrijednosnih papira koji djeluju u sklopu sustava za prijeboj i namiru. Pozajmljivanje je dozvoljeno samo na isključivu korist Fonda radi povećanja prinosa Fonda, bez neprimjerenog povećanja rizika. U tom smislu, pozajmljeni vrijednosni papiri moraju biti primjerenom osigurani kolateralom. Ugovori o zajmu moraju sadržavati odredbu kojom se omogućava povlačenje pozajmljenih vrijednosnih papira na poziv u roku od 15 radnih dana.

Financijske izvedenice Društvo za upravljanje može koristiti u svoje ime i za račun Fonda jedino u svrhu:

1. zaštite imovine i obveza Fonda,
2. efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda.

Prilikom ugovaranja financijskih izvedenica moraju se uvažavati sljedeća ograničenja:

1. ukupna izloženost prema temeljnoj imovini koja je stvorena kroz financijske izvedenice ne smije biti veća od 30% neto vrijednosti imovine Fonda,
2. izloženost prema jednoj osobi na temelju izvedenih financijskih instrumenta ugovorenih s tom osobom ne smije prelaziti 3% neto vrijednosti imovine Fonda,
3. ulaganjem u izvedenice ili druge instrumente iz članka 125. stavka 1. koji u sebi imaju ugrađenu izvedenicu, nije dozvoljeno stvoriti izloženost prema temeljnoj imovini kojom se prekoračuju ograničenja ulaganja propisana Zakonom ili pravilnicima donesenim temeljem Zakona te se ne smije stvoriti izloženost prema imovini iz članka 134. Zakona.

Agencija Pravilnikom o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 15/20 i 24/21) propisuje dodatna ograničenja za ulaganja, postupanja s imovinom mirovinskih fondova te izračun izloženosti iz članka 126. Zakona.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ulaganja (nastavak)

Imovina Fonda ne može biti uložena u:

1. imovinu koja je po zakonu neotuđiva ili koja je opterećena, odnosno založena ili fiducijarno prenesena radi osiguranja kakve tražbine i
2. vrijednosne papire i/ili poslovne udjele izdane od depozitara Fonda, bilo kojeg dioničara, odnosno vlasnika udjela Društva za upravljanje, ili bilo koje osobe koja je povezana osoba s prethodno navedenim osobama. Navedeno ograničenje se ne primjenjuje na vrijednosne papire iz članka 125. stavka 1. točke 1. Zakona.

U slučaju nastanka posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, Agencija može donijeti odluku kojom privremeno dozvoljava prekoračenje ograničenja ulaganja iz članaka 125. do 134. Zakona. Takva odluka može se donijeti na razdoblje od najviše godinu dana, osim ako Agencija procijeni da još uvijek traju posljedice posebnih okolnosti ili nije došlo do okončanja posebnih okolnosti kojim je izazvano donošenje odluke te će vodeći računa o zaštiti javnog interesa i/ili interesa članova mirovinskih fondova odlučiti o daljnjem trajanju navedene odluke.

Imovina Fonda investirana je u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi se maksimizirao očekivani prihod te minimizirao očekivani rizik.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava i Nadzorni odbor

Upravljačku strukturu Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. čine:

Uprava

Damir Grbavac – predsjednik Uprave; od 1. listopada 2004. godine do 31. prosinca 2021. godine

Gordan Šumanović – član Uprave; od 21. kolovoza 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine; predsjednik Uprave od 1. siječnja 2022. godine

Eva Horvat – član Uprave; od 21. listopada 2015. godine

Bojan Vuković – član Uprave; od 1. siječnja 2022. godine

Mladen Latković – prokurist; od 20. travnja 2017. godine

Nadzorni odbor

Anton Starčević – predsjednik Nadzornog odbora; od 21. kolovoza 2017. godine

Anita Cvanciger - zamjenica predsjednika Nadzornog odbora; od 24. travnja 2020. godine

Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora; od 30. lipnja 2015. godine

mr. sc. Zvonimir Savić – član Nadzornog odbora; od 8. kolovoza 2019. godine

Peter Žilinek – član Nadzornog odbora; od 19. prosinca 2017. godine

Revizorski odbor

Anton Starčević; predsjednik Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Dubravko Lukač; zamjenik predsjednika Odbora za reviziju; od 30. siječnja 2018. godine

Zvonimir Savić; član Odbora za reviziju; od 3. rujna 2019. godine

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnova za pripremu - Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14, 93/15, 64/18, 115/18 i 58/20) i Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20, 98/20 i 24/21) izdanom od strane Agencije. Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI“). Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za financijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te u dijelu prezentacije izvještaja o financijskom položaju i računu dobiti i gubitka koji su pripremljeni u skladno pravilniku Agencije.

Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU, u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2021. godine.

Agencija je Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18, 2/20) („Pravilnik“) propisala kako je Fond dužan propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerenje te prestanak priznavanja imovine i obveza Fonda. Agencija se u Pravilniku poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerenje financijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9: *Financijski instrumenti* („MSFI 9“), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018. godine, osim ranije spomenutih odstupanja vezanih uz izračun očekivanih kreditnih gubitaka. Obzirom da fond fer vrednuje imovinu, smatra da priznavanje i mjerenje ne odstupa značajno od zahtjeva MSFI-ja 9.

Pravilnikom je uvedena mogućnost odstupanja od MSFI-ja u računovodstvenim politikama obveznih mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerenja koja su propisana MSFI-jem 9, a odnose se na financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje mirovinskim fondovima mogu odabrati da mirovinski fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo za financijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti. Navedeno izuzeće znači kako mirovinski fondovi priznaju umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke.

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. odlučilo je primijeniti ovo izuzeće od MSFI-a 9 za sve fondove kojima upravlja.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 31. ožujka 2022. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

Agencija je „Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda“ („Pravilnik“) propisala kako je Društvo za upravljanje dužno propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja imovine i obveza mirovinskog fonda. Istim Pravilnikom, Agencija se poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerenje financijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9 koji su u primjeni od 1. siječnja 2018. godine., uz ranije spomenuta odstupanja vezana uz vrednovanje financijske imovine Fonda.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vremenska neograničenost poslovanja

Društvo za upravljanje, u trenutku odobrenja ovih financijskih izvještaja očekuje i ima saznanja da Fond raspolaže odgovarajućim resursima za nastavak poslovanja. Stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Izveštajna valuta

Financijski izvještaji Fonda iskazani su u hrvatskim kunama (HRK). Na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine, službeni tečaj kune u odnosu na druge značajne valute bio je kako slijedi:

Valuta	31. prosinca	31. prosinca
	2020.	2021.
1 EUR	7,536898	7,517174
1 USD	6,139039	6,643548
1 CHF	6,948371	7,248263
1 GBP	8,353910	8,958615

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Fond je usvojio sljedeće nove standarde i izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i usvojeni su u Europskoj uniji, a koja su stupila na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine.

- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti”, MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”, MSFI-ja 7: „Financijski instrumenti: objavljivanje”, MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI-ja 16: „Najmovi” – Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2**, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.).
- **izmjene MSFI-ja 16 „Najmovi“** - Najamnine povezane s Covid-19 nakon 30. lipnja 2021. (na snazi od 1. travnja 2021. za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine)
- **izmjene MSFI-ja 4 Ugovori o osiguranju „Produljenje privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9“** usvojeni u Europskoj uniji 16. prosinca 2020., (datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI-ja 9 produljen je na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)

Usvajanje izmjena postojećih standarda i tumačenja standarda nisu značajni za poslovanje Fonda te nemaju značajan utjecaj na financijske izvještaje.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Standardi i izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj Uniji, ali još nisu na snazi

U nastavku su navedeni standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je objavio OMRS i usvojila Europska unija, ali još nisu na snazi do datuma objave financijskih izvještaja. Gdje je primjenjivo, Fond namjerava usvojiti ove standarde u trenutku stupanja na snagu.

- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja”** – Objave računovodstvenih politika (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“** - Definicija računovodstvenih procjena (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema”** – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MRS-a 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina”** – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovornih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **izmjene MSFI-ja 3 „Poslovna spajanja”** – Upućivanja na Konceptualni okvir s izmjenama MSFI-ja 3 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”**, uključujući izmjene MSFI-ja 17 koje je objavio OMRS 25. lipnja 2020 – usvojene u Europskoj uniji 19. studenog 2021. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)
- **izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2018. – 2020.”**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41), prvenstveno radi otklanjanja nedosljednosti i pojašnjenja teksta (Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9 i MRS-a 41 na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Izmjena MSFI-ja 16 odnosi se isključivo na ilustrativni primjer, stoga nije naveden datum stupanja na snagu.).

Fond očekuje da usvajanje ovih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Fonda u razdoblju prve primjene standarda.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene u značajnim računovodstvenim politikama (nastavak)

Novi standardi i izmjene standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija do datuma objave financijskih izvještaja još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije
- **izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja”** – Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.)
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit”** - Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023.),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** – Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka istraživačkog projekta na temu primjene metode udjela)
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”**, Prva primjena MSFI-ja 17 i MSFI-ja 9 – Usporedne informacija (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine)

Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B (“Fond”) očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Fonda. u razdoblju prve primjene standarda.

Računovodstvo zaštite za portfelj financijske imovine i obveza čija načela Europska unija još uvijek nije usvojila i dalje nije regulirano.

Prema procjenama Fonda, primjena računovodstva zaštite na portfelj financijske imovine ili obveza u skladu s **MRS-om 39: „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”** ne bi dovela do značajnih promjena u financijskim izvještajima ako se primijeni na datum bilance.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj na regulirane mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva Društva za upravljanje koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje smatra da su razumni u danim uvjetima, uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima. Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u *Bilješci 2A: Ključne računovodstvene procjene i prosudbe*.

Promjene u prezentiranju ili klasifikaciji stavki unutar financijskih izvještaja

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane i osim ako nije drugačije navedeno, u skladu su s onima korištenim u prethodnoj godini.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te izvedene financijske instrumente. Također uključuju pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata, dividende i ostale slične prihode.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope.

Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospjeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi.

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Realizirani dobiti i gubici od ulaganja uključuju razliku između knjigovodstvene cijene kupnje utvrđene na dan prodaje i cijene po kojoj se vrijednosni papir prodaje.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Rashodi od ulaganja

Rashodi od ulaganja uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente. Rashodi od ulaganja također uključuju naknadu za upravljanje, naknadu Depozitaru, brokerske naknade i transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata.

Prihodi od dividendi

Dividende na vlasničke vrijednosnice i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se na datum izglasavanja dividende na Glavnoj skupštini društva ili kada je utvrđeno pravo na dividende, ovisno koji datum je raniji, a povezana potraživanja iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju u okviru „ostale imovine”, odnosno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru prihoda od dividendi. Nakon isplate dividende, povezana potraživanja prebijaju se iznosom naplaćenog novca.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja.

Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobiti umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz financijskih instrumenta koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka prikazani su u poziciji Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva, nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ulaganja u imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku te efekte od spot kupoprodaje stranih valuta prikazane su u stavkama ostalih pozitivnih odnosno ostalih negativnih tečajnih razlika.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi upravljanja Fondom i drugi troškovi

Ukupni iznos naknada koje terete imovinu Fonda dobiva se zbrajanjem svih naknada kako slijedi:

- Ulazna naknada, koju izračunava REGOS u iznosu od 0,5% (2020.: 0,5%) od ukupno prikupljenih doprinosa. Iznos svih doprinosa uplaćenih na određeni dan, umanjениh za ulaznu naknadu, polaže se na račun Fonda, dok se ulazna naknada priznaje kao prihod Društva za upravljanje;
- Naknada za upravljanje Fondom obračunava se u iznosu od 0,284% (2020.: 0,3%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Izračun se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda na osnovi vrijednosti ukupne imovine Fonda. Isplaćuje se društvu za upravljanje jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec;
- Naknada za izlaz iz Fonda naplaćuje se prilikom prijelaza iz jednog (bivšeg) fonda u drugi (novi) fond pod upravljanjem drugog mirovinskog društva, a izračunava se na temelju ukupnog iznosa koji se nalazi na osobnom računu člana fonda, i to u iznosu od 0,8% u prvoj godini članstva, 0,4% u drugoj, 0,2% u trećoj, a u ostalim godinama se ne naplaćuje izlazna naknada. Ovu naknadu također izračunava i REGOS, odnosno drugi fond prima iznos koji se nalazio na osobnom računu člana Fonda, umanjениh za izlaznu naknadu koja se plaća Društvu za upravljanje;
- Naknada depozitaru obračunavala se do 31. svibnja 2021. godine u iznosu 0,02%, a od 1. lipnja 2021. godine u iznosu od 0,017% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada depozitaru se obračunava dnevno, a isplaćuje depozitaru jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec.

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo za upravljanje klasificira financijsku imovinu i financijske obveze Fonda temeljem definiranog poslovnog modela, a u skladu s klasifikacijom imovina se mjeri kao:

- Imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG),
- imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD),
- imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku (AC) i ostale financijske obveze.

Uprava Društva za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Financijska imovina ne reklasificira se nakon početnog priznavanja, osim ako se ne mijenja poslovni model za upravljanje financijskom imovinom. U tom slučaju financijska imovina reklasificira se od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Sva financijska imovina koja nije klasificirana kao financijska imovina vrednovana po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kako je niže opisano, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uključujući svu derivativnu financijsku imovinu. Kategorija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ima dvije podkategorije: financijska imovina namijenjena trgovanju i ona koja je na početku određena da se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo za upravljanje određuje financijsku imovinu i obveze Fonda po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju vlasničke i dužničke vrijednosne papire, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente. Svi financijski instrumenti u kategoriji kroz dobit ili gubitak kategorizirani su u portfelj namijenjen trgovanju.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako su obuhvaćena oba slijedeća uvjeta:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire i ostala potraživanja.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija (nastavak)

Imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba slijedeća uvjeta:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom te financijske imovine te
- na temelju ugovorenih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dužničke vrijednosne papire, prvenstveno državne obveznice i obveznice gospodarskih subjekata.

Određivanje poslovnog modela

Društvo za upravljanje na razini ulaganja procjenjuje cilj poslovnog modela Fonda. Pri razmatranju, Uprava Društva za upravljanje uključuje sljedeće informacije:

- definirane politike i ciljeve individualnog ulaganja i učinak tih politika u praksi. Navedeno uključuje ocjenu je li strategija managementa ostvarivanje ugovorenih prihoda od kamata, održavanje određene razine kamatnih stopa, usklađivanje trajanja financijske imovine s trajanjem bilo koje povezane obveze ili očekivanih novčanih odljeva ili ostvarivanja novčanih priljeva prodajom imovine;
- rizike koji utječu na rezultate poslovnog modela (uključujući utjecaj na financijsku imovinu koja se nalazi u tom poslovnom modelu) i kako se navedenim rizicima upravlja;
- učestalost, količinu i vrijeme prodaje financijske imovine u prethodnim razdobljima, razlozima prodaja i budućim očekivanim prodajnim aktivnostima.

Društvo za upravljanje je odredilo kako Fond ima tri poslovna modela:

- Poslovni model u kojem se imovina drži do naplate, a koji uključuje plasmane kod banaka, dužničke vrijednosne papire za koje Društvo za upravljanje tako odredi, instrumente tržišta novca te ostala potraživanja. Navedena financijska imovina drži se radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine, a koji je osnovni poslovni model za sve oblike dužničkih vrijednosnih papira.
- Poslovni model čiji se cilj ostvaruje prodajom financijske imovine, a koristi se u svrhu klasifikacije sve ostale imovine koja se nalazi u imovini Fonda, a nije klasificirana u poslovni model držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova ili poslovni model čiji se cilj ostvaruje prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine. Navedena financijska imovina i njen rezultat se procjenjuje na temelju trenutne fer vrijednosti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Određivanje jesu li ugovoreni novčani tokovi isključivo otplate glavnice i kamate (SPPI)

U svrhu ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju, „kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s vremenskim periodom u kojem se otplaćuje preostali dio glavnice te ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i za profitnu maržu.

Pri procjeni jesu li ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata (SPPI), Društvo za upravljanje razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vremensko razdoblje ili iznos ugovorenih novčanih tokova na način da prethodni uvjet ne bi bio zadovoljen. Prilikom izrade ove procjene, Društvo za upravljanje razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli izmijeniti iznos ili period planiranih primitaka novčanih tokova;
- uvjete koji mogu utjecati na promjenu ugovorene kuponske stope, uključujući klauzule varijabilne stope;
- opcije prijevremene otplate i produljenja; i
- odredbe koje ograničavaju prava Fonda na potraživanja novčanih tokova određene imovine.

Priznavanje

Sva financijska imovina uključujući i izvedenice priznaju se u izvještaju o financijskom položaju u trenutku kada Fond postane dio obvezujućeg ugovora o financijskom instrumentu. Financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u izvještaju o financijskom položaju na datum kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Fond jedna od ugovornih strana.

Fond početno priznaje imovinu koja se vrednuje po amortiziranom trošku na dan njezinog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja.

Početno i naknadno mjerenje

Financijski instrumenti se početno mjere po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi po osnovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka rashoduju se po nastanku, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju metodom efektivne kamatne stope.

Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka mjeri se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoj fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Početno i naknadno mjerenje (nastavak)

Nakon početnog priznavanja financijska imovina koja se mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobiti i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarne imovine poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope, koji se priznaju kroz dobit ili gubitak.

Realizirani efekti za imovinu koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na način da se svi nerealizirani dobiti ili gubici priznati u sveobuhvatnoj dobiti za dužničke vrijednosnice kumulativno prenose kroz dobit ili gubitak uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Nerealizirani efekti po vlasničkim vrijednosnicama, nikad se ne prenose u dobit ili gubitak, nego ostaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je bruto iznos kumulativnih dobitaka ili gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Financijska imovina po amortiziranom trošku mjeri se po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije kako je navedeno u nastavku, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja ili u njihovom nedostatku cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj te prijavljenih OTC transakcija na dan za koji se vrednuje imovina i obveze mirovinskog fonda. Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a ili službenim financijsko-informacijskim servisima na dan vrednovanja.

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova ili procijenjeno od strane Društva za upravljanje. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerenja financijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Aktivno i neaktivno tržište

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju. Uz navedeno, kao kriterij određivanja aktivnog tržišta, uzima se u obzir i volumen trgovanja tijekom pojedinog trgovinskog dana.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu. Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih financijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama. Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja. Informacije o tehnikama vrednovanja i ulaznim varijablama za utvrđivanje fer vrijednosti razne imovine i obveza Fonda objavljene su u *Bilješci 19: Fer vrijednost*.

Prestanak priznavanja

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od financijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom financijskom imovinom. Navedeno se događa kada Fond prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, prodana ili istekla.

Fond prestaje priznavati financijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Fond će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima. Kod prestanka priznavanja, Fond za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka za financijsku imovinu koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koristi metodu prosječnog ponderiranog troška, dok za imovinu koja je klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku koristi metodu FIFO ("First-In-First-Out").

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno. Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo za upravljanje koristi izuzeće od mjerenja umanjenja očekivanih kreditnih gubitaka na financijsku imovinu Fonda koja se mjeri po amortiziranom trošku, sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda (NN br. 128/17, 114/18 i 2/20) te ne priznaje umanjenje za očekivane kreditne gubitke osim ukoliko ne postoje objektivni razlozi za umanjenje vrijednosti.

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Izvedeni financijski instrumenti

U okviru svog redovnog poslovanja, Društvo za upravljanje koristi izvedene financijske instrumente, kako bi umanjilo rizike Fonda vezane uz fluktuacije tečaja stranih valuta. Izvedeni financijski instrumenti početno se mjere po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti.

Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela po close-out metodi, odnosno vrednuje se po cijeni izlaska iz pozicije, a u skladu s Pravilnikom.

Svi se izvedeni financijski instrumenti iskazuju kao imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao obveze kada im je fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastale.

Spot transakcije koje se odnose na kupoprodaju stranih valuta iskazuju se po datumu trgovanja. Pozitivna ili negativna fer vrijednost spot transakcije od datuma trgovanja do datuma namire iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju kao potraživanje i obveza, te kroz dobit ili gubitak u okviru pozicije „*Ostale pozitivne tečajne razlike*“ i „*Ostale negativne tečajne razlike*“.

Sporazumi o reotkupu vrijednosnih papira (repo transakcije)

Vrijednosni papiri prodani na temelju ugovora o reotkupu ne isknjižuju se, već se i dalje iskazuju u izvještaju o financijskom položaju. Repo ugovor o prodaji i ponovnoj kupnji (pasivni repo) vrednuje se od datuma namire tako da se instrument koji je predmet transakcije u imovini Fonda i dalje vrednuje u skladu s pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obveze za primljena novčana sredstva vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire

Potraživanja i obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire odnose se na prodaju i kupnju vrijednosnih papira koji se iskazuju po datumu trgovanja, a koji će se namiriti na dan namire.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju novac na računima.

Obveze Fonda

Obveze Fonda mogu biti: obveze s osnove ulaganja u imovinu Fonda, obveze prema Društvu za upravljanje s osnove naknada, obveze prema depozitaru s osnove naknade, obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica i ostale obveze Fonda sukladno Zakonu. Obveze su iskazane po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novčani primici od članova Fonda

Novčani primici od članova Fonda obuhvaćaju uplate doprinosa po zakonom utvrđenoj stopi te uplate osoba koje su promijenile članstvo u prethodno odabranom mirovinskom fondu. U trenutku promjene obveznog mirovinskog fonda sredstva člana se prebacuju s osobnog računa člana u bivšem obveznom mirovinskom fondu na osobni račun člana u novo odabranom fondu. Svi novčani primici od članova Fonda vrše se preko REGOS-a.

Novčani izdaci

Novčani izdaci temeljem isplate mirovina

Kada član Fonda ostvari pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21), u postupku ostvarivanja tog prava svojom osobno potpisanom izjavom Središnjem registru osiguranika opredjeljuje se za mirovinu:

- određenu kao da je bio osiguran samo u obveznom mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti, kada će se ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana Fonda prenijet u državni proračun, ili
- iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti kao i mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje prema programu odabranog mirovinskog osiguravajućeg društva u skladu s posebnim zakonom, kada će se ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana Fonda prenijet mirovinskom osiguravajućem društvu.

Ako član Fonda nije ostvario pravo i uvjete na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a na dan ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju nije u osiguranju, kapitalizirana sredstva s njegovog osobnog računa mogu se prenijeti mirovinskom osiguravajućem društvu po ostvarivanju dobrih uvjeta za starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Povlačenjem sredstava iz Fonda osiguraniku prestaje članstvo u Fondu.

Izdaci s osnove promjene članstva

Sukladno Zakonu, član Fonda može prijeći u obvezni mirovinski fond kojim upravlja drugo mirovinsko društvo ukoliko je od prethodne promjene obveznog mirovinskog fonda prošlo više od 14 dana, bez obzira je li prethodna promjena posljedica promjene obveznog mirovinskog fonda s obzirom na kategoriju, a kojim upravlja isto mirovinsko društvo ili promjene obveznog mirovinskog fonda kojim upravlja drugo mirovinsko društvo. U tom slučaju, REGOS proslijeđuje sredstva osiguranika umanjena za naknadu za izlaz na njegov osobni račun u novo odabranom fondu.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

2A. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Ove objave nadopunjuju Bilješku 18: Financijski instrumenti i upravljanje rizicima i Bilješku 19: Fer vrijednost. Društvo za upravljanje donosi procjene i prosudbe vezane uz budućnost. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio financijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena. Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima). Metode vrednovanja su opisane u *Bilješci 2: Financijski instrumenti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima te se stoga ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u *Bilješci 19: Fer vrijednost*.

Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku

Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Navedene promjene mogu se provesti na način da Agencija kao regulator može utjecati na promjenu fer cijene bilo koje pozicije u Fondu, te posljedično utjecati na imovinu i obveze Fonda.

Klasifikacija financijske imovine i obveza

Računovodstvene politike predstavljaju okvir po kojem se imovina i obveze Fonda inicijalno raspoređuju u različite računovodstvene kategorije. Prilikom klasifikacije financijske imovine i obveza u kategoriju „radi trgovanja“, Društvo za upravljanje utvrđuje da zadovoljavaju definiciju imovine i obveza namijenjenih trgovanju kako je navedeno u *Bilješci 2: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak*. U raspoređivanju financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, Društvo za upravljanje je odredilo da moraju zadovoljavati jedan od kriterija za takvu klasifikaciju kako je navedeno u *Bilješci 2*.

Od 1. siječnja 2018. godine, Društvo za upravljanje je sukladno propisima Agencije definiralo poslovne modele u svojim računovodstvenim politikama, koji su u skladu sa strategijom ulaganja Fonda.

Tijekom 2020. i 2021. godine Društvo za upravljanje je kupnje dijela novih financijskih instrumenata, koje zadovoljavaju SPPI test i za koje ima namjeru držanja do dospjeća, klasificiralo u kategoriju financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku. Za navedenu imovinu, Društvo za upravljanje je internim aktima definiralo situacije u kojima je prodaja te imovine dozvoljena.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

3. NETO REALIZIRANI DOBICI (GUBICI) FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

	2020.	2021.
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	211.336.550	549.805.578
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	675.128.031	65.659.241
Realizirani dobiti od financijskih instrumenata	886.464.581	615.464.819
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	(423.374.384)	(163.341.202)
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(8.989.699)	(2.554.885)
Realizirani gubici od financijskih instrumenata	(432.364.083)	(165.896.087)
Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	454.100.498	449.568.732

Slijedi detaljan pregled svih neto realiziranih dobitaka i gubitaka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Financijski instrumenti	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobiti (gubici)
Redovne dionice	1.230.624.469	1.497.918.109	267.293.640
Državne obveznice	1.338.734.543	1.402.703.155	94.477.760
Obveznice gospodarskih subjekata	-	-	-
Instrumenti tržišta novca	429.920.450	430.000.000	79.550
Udjeli UCITS fondova	1.787.901.919	1.943.305.634	155.403.715
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	383.994.219	399.571.717	15.577.498
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	12.835.002	9.584.364	(3.250.638)
Izvedenice	6.871.728.544	6.791.715.751	(80.012.793)
Ukupno	12.055.739.146	12.474.798.730	449.568.732

2020.

Financijski instrumenti	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Prodajna vrijednost	Neto realizirani dobiti (gubici)
Redovne dionice	1.318.556.092	1.261.841.750	(56.714.342)
Državne obveznice	5.363.258.256	6.020.873.099	657.614.843
Obveznice gospodarskih subjekata	5.749.960	14.273.450	8.523.490
Instrumenti tržišta novca	105.897.119	109.700.708	3.803.589
Udjeli UCITS fondova	1.577.902.317	1.450.949.041	(126.953.276)
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	610.366.103	557.180.968	(53.185.135)
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	7.787.348	7.191.767	(595.581)
Izvedenice	2.768.215.420	2.789.822.330	21.606.910
Ukupno	11.757.732.615	12.211.833.113	454.100.498

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI/(GUBICI) FINANCIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

a) Nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata

	2020.	2021.
Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	8.316.565.796	7.816.896.528
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	(8.098.745.911)	(6.679.914.707)
Nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	217.819.885	1.136.981.821

b) Pozitivne (negativne) tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2020.	2021.
Pozitivne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	924.781.979	1.091.168.374
Negativne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.063.475.747)	(902.146.141)
Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(138.693.768)	189.022.233
Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	79.126.117	1.326.004.054

Slijedi detaljan pregled neto nerealiziranih dobitaka i gubitaka od instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka po pojedinoj grupi vrijednosnih papira tijekom 2021. i 2020. godine:

2021.

Financijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobiti (gubici)
Redovne dionice	4.967.608.540	5.724.973.377	52.060.329	705.304.508
Povlaštene dionice	220.215.676	238.516.228	-	18.300.552
Državne obveznice	544.021.076	617.182.860	40.524.959	32.636.825
Udjeli UCITS fondova	5.408.825.015	5.800.900.771	71.253.802	320.821.954
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	196.201.633	234.622.231	4.035.753	34.384.845
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	442.638.022	510.232.039	21.147.390	46.446.627
Izvedenice	-	(20.973.260)	-	(20.973.260)
Instrumenti tržišta novca	429.914.000	429.973.770	-	59.770
Ukupno	12.209.423.962	13.535.428.016	189.022.233	1.136.981.821

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

4. NETO NEREALIZIRANI DOBICI/(GUBICI) OD FINACIJSKIH INSTRUMENATA I NETO TEČAJNE RAZLIKE FINACIJSKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA (NASTAVAK)

2020.

Financijski instrumenti	Trošak nabave	Knjigovodstvena ili fer vrijednost	Neto tečajne razlike na ulaganjima u vrijednosne papire	Neto nerealizirani dobiti (gubici)
Redovne dionice	4.584.415.104	4.567.961.357	(42.294.987)	25.841.240
Povlaštene dionice	286.326.794	220.215.676	-	(66.111.118)
Državne obveznice	809.750.432	754.208.390	(72.660.181)	17.118.139
Udjeli UCITS fondova	3.271.856.819	3.333.699.475	12.005.694	49.836.962
Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	31.898.526	15.389.461	(3.387)	(16.505.678)
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima	385.283.147	506.560.311	(35.740.907)	157.018.071
Izvedenice	-	50.443.819	-	50.443.819
Instrumenti tržišta novca	429.742.000	429.920.450	-	178.450
Ukupno	9.799.272.822	9.878.398.939	(138.693.768)	217.819.885

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se na način da se svi nerealizirani dobiti ili gubici po imovini koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kumulativno prenose u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na nerealizirane tečajne razlike od financijskih instrumenata koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijskih instrumenata koji se mjere po amortiziranom trošku, te tečajne razlike nastale pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

5. PRIHODI OD KAMATA I AMORTIZACIJA PREMIJE/(DISKONTA)

	2020.	2021.
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	697.797.611	612.412.831
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po amortiziranom trošku	99.838.290	122.226.706
Prihodi od kamata po dužničkim vrijednosnicama koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	3.949.913	3.065.003
Prihodi od kamata po novčanim računima	161.546	6.964
Prihodi od kamata za dane kolaterale	2.003	4.515
Prihodi od kamata po depozitima	23.798	356
Amortizacija (diskonta)/premije vrijednosnica koje se mjere po amortiziranom trošku	(8.309.120)	(13.054.595)
Amortizacija (diskonta)/premije vrijednosnica koje se mjere po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(202.016.514)	(197.741.564)
Ukupno	591.447.527	526.920.216

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

5a. PRIHODI OD DIVIDENDI

	2020.	2021.
Dividende od dionica u kotacijama	85.607.465	144.242.188
Dividende od udjela u otvorenim investicijskim fondovima FX	2.501.114	9.677.814
Dividende od udjela u fondovima sličnim UCITS fondovima	7.576.861	4.905.088
Dividende od prava FX	30.751.271	389.485
Ukupno	126.436.711	159.223.576

Dividende od udjela u fondovima sličnim UCITS fondovima, odnose se na dividende od fondova na američkom tržištu koji se prema HANFA pravilnicima klasificiraju kao fondovi slični UCITS fondovima.

6. RASHODI S OSNOVE ODNOSA S MIROVINSKIM DRUŠTVOM

Rashodi s osnove odnosa s Društvom za upravljanje odnose se na naknadu za upravljanje koju Fond plaća sukladno Zakonu.

Naknada za upravljanje Fondom u 2021. godini obračunava se u iznosu od 0,284% (2020.: 0,3%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Izračun naknade za upravljanje se obavlja za svaki dan vrednovanja imovine Fonda, isplaćuje se Društvu za upravljanje jednom mjesečno, drugi radni dan za prethodni mjesec.

	2020.	2021.
Naknada za upravljanje	97.374.675	100.254.491

7. NAKNADA DEPOZITARU

Depozitar Fonda do 31. svibnja 2021. je bila Addiko Bank d.d., Zagreb, a nakon od 1. lipnja 2021. depozitar je Privredna banka Zagreb d.d. Naknada Depozitaru obračunava se na vrijednost ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru u 2021. godini iznosila je do 31. svibnja 2021. godine 0,02%, a od 1. lipnja 2021. godine 0,017% (2020.: do 29. veljače 2020. godine u iznosu 0,022%, a od 1. ožujka 2020. godine u iznosu od 0,02%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda, a nakon odbitka obveza s osnove ulaganja. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje mjesečno, drugi radni dan u mjesecu.

	2020.	2021.
Naknada depozitaru	6.598.842	6.429.764

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

7a. OSTALI DOZVOLJENI TROŠKOVI MIROVINSKOG FONDA

Ostali dozvoljeni troškovi mirovinskog fonda za 2021. godinu u iznosu nula kuna (2020: 1.001.939 kuna) u 2020. godini odnosili su se na naknade plaćene za partnerstvo postojećim investitorima alternativnog investicijskog fonda.

8. NOVČANA SREDSTVA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Novac na računu u kunama	996.111.566	722.933.247
Novac na računu u stranim valutama	279.272.317	13.607.278
Potraživanja s osnove kamate na novčana sredstva	84.938	6.998
Ukupno novčana sredstva	1.275.468.821	736.547.523

9. DEPOZITI KOD KREDITNIH INSTITUCIJA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>OTP BANKA D.D., dospijeće 03.02.2022.</i>	-	200.000.274
<i>ZAGREBAČKA BANKA D.D., dospijeće 28.01.2022.</i>	-	125.000.082
Ukupno depoziti kod kreditnih institucija	-	325.000.356

10a. PRENOSIVI DUŽNIČKI I VLASNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Dionice domaćih dioničkih društava	2.934.129.955	3.501.095.654
Dionice inozemnih dioničkih društava	1.854.047.078	2.462.393.951
Državne obveznice	755.581.658	617.829.773
Ukupno	5.543.758.691	6.581.319.378
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Državne obveznice	13.824.260.007	12.936.563.613
Obveznice gospodarskih subjekata	453.866.220	462.514.041
Ukupno	14.278.126.227	13.399.077.654
Ukupno prenosivi dužnički i vlasnički vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti - kojima se trguje na uređenom tržištu	19.821.884.918	19.980.397.032

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

10b. PRENOSIVI DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI SE MJERE PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku</i>		
Državne obveznice	8.132.845.808	8.659.539.358
Ukupno	8.132.845.808	8.659.539.358

11. INSTRUMENTI TRŽIŠTA NOVCA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Trezorski zapisi - FX	429.920.450	429.973.770
Ukupno	429.920.450	429.973.770

12. UDJELI UCITS FONDOVA, FONDOVA SLIČNIH UCITS FONDOVIMA TE OTVORENIH I ZATVORENIH AIF-A

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
Udjeli UCITS fondova		
Udjeli UCITS fondova - HRK	225.325.685	229.986.080
Udjeli UCITS fondova - FX	3.108.373.790	5.570.914.691
	3.333.699.475	5.800.900.771
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima		
Udjeli fondova sličnih UCITS fondovima - FX	506.560.311	510.232.039
	506.560.311	510.232.039
Udjeli u AIF fondovima		
Udjeli u AIF fondovima - HRK	13.884.984	7.479.983
Udjeli u AIF fondovima - FX	1.504.477	227.142.248
	15.389.461	234.622.231
Ukupno	3.855.649.247	6.545.755.041

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

13. OSTALA IMOVINA

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Potraživanja s osnove kolaterala za valutne forward transakcije	-	21.801.334
Potraživanja s osnove danih predujmova	17.733.194	96.591
Ostala potraživanja	1.154.021	516.347
UKUPNO	18.887.215	22.414.272

14. OBVEZE S OSNOVE ULAGANJA U FINANCIJSKE INSTRUMENTE

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Obveze s osnove ulaganja u AIF fondove	17.733.194	96.591
Obveze s osnove kupnje vrijednosnih papira	-	427.998
Obveze s osnove kupnje – udjeli u fondovima	915.441	-
UKUPNO	18.648.635	524.589

15. FINANCIJSKE OBVEZE KOJE SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Obveze s osnove ulaganja u izvedenice	-	21.029.880
UKUPNO	-	21.029.880

Obveze s osnove ulaganja u izvedenice, odnose se forward ugovore sa Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačkom bankom d.d. Obveze po izvedenicama su kratkoročne obveze s rokom dospijea unutar 12 mjeseci od 31. prosinca 2021. godine.

16. FINANCIJSKE OBVEZE KOJE SE VREDNUJU PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Obveze s osnove kolaterala za valutne forward transakcije	22.700.000	-
Obveze za kamate	1.473	-
UKUPNO	22.701.473	-

17. IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Sukladno Zakonu i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda (NN, br. 2/20 i 15/20), obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Fond je primarno izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u eurima i američkim dolarima u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne termenske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje eure ili američke dolare s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond nije imao otvorene forward ugovore u kojima kupuje kune i prodaje eure (31. prosinca 2020.: ukupna ugovorna vrijednost 758.235.000 kuna, neto vrijednost potraživanja 894.940 kuna).

Na dan 31. prosinca 2021. godine Fond ima otvorenih 10 forward ugovora u kojima kupuje kune i prodaje američke dolare ukupne ugovorne vrijednosti 1.241.677.000 kuna (31. prosinca 2020.: 1.530.714.000 kuna) kojima neto vrijednost obveze iznosi 20.973.260 kuna (31. prosinca 2020.: neto vrijednost potraživanja 49.548.879 kuna).

Na termenske ugovore Fond ne primjenjuje računovodstvo zaštite.

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo za upravljanje primjenjuje načela sigurnosti, razboritosti, opreza, likvidnosti, razdiobe rizika i smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, s ciljem osiguranja optimalnog rasta mirovinske štednje članova Fonda u odnosu na preuzeti rizik. Investicijski cilj Fonda je ulaganje prikupljenih sredstava članova Fonda u svrhu povećanja vrijednosti imovine Fonda na dugi rok radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima Fonda, a u skladu sa zakonskim odredbama. Fond ima umjereno konzervativni profil rizika koji proizlazi iz najvećeg dopuštenog zakonskog ograničenja ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire, direktno ili indirektno putem ulaganja u imovinu. Društvo za upravljanje primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

Analize financijskih tržišta zadužene su za izradu analiza koje se, u kombinaciji s analizama koje priprema Upravljanje rizicima i Upravljanje imovinom, koriste kao podloge za odlučivanje, kako za predlaganje strategije ulaganja koje je u domeni rada Investicijskog odbora, tako i za donošenje odluka o ulaganju koje spadaju u domenu rada Upravljanja imovinom.

Strategiju ulaganja za Fond predlaže Investicijski odbor utvrđujući prijedlog alokacije imovine Fonda. Prijedlog o alokaciji imovine Investicijski odbor donosi na temelju analiza relevantnih tržišnih kretanja, na temelju očekivanih prinosa i rizika pojedinih klasa imovine te temeljem analize performansa i rizičnosti portfelja u prethodnom razdoblju.

O usvajanju predložene strategije ulaganja odlučuje Uprava Društva za upravljanje. Članove Investicijskog odbora imenuje Uprava Društva za upravljanje, a u njemu su zastupljeni članovi Uprave Društva za upravljanje kao i najiskusniji predstavnici iz Upravljanja imovinom, Upravljanja rizicima i Analiza financijskih tržišta. U radu Investicijskog odbora sudjeluje i djelatnik Pravne podrške i praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, koji se poziva na sjednicu. Sjednice Investicijskog odbora na kojima se predlaže strategija ulaganja za naredno razdoblje održavaju se kvartalno. Investicijski odbor je najznačajnije tijelo Društva za upravljanje kada su u pitanju ulaganja mirovinskih fondova pod upravljanjem Društva za upravljanje.

Djelatnici Upravljanja imovinom održavaju tjedne sastanke na kojima po potrebi prisustvuje i član Uprave Društva za upravljanje zadužen za ulaganja. Na tjednom sastanku komentira se provedba prethodnih odluka, trenutna situacija na tržištu, nakon čega se definiraju smjernice za provedbu strategije ulaganja koju je usvojila Uprava Društva za upravljanje kao i taktičke promjene u alokaciji za naredni tjedan.

Upravljanje imovinom unutar svojih ovlasti i limita donosi dnevne odluke za potrebe upravljanja likvidnošću fondova. Navedene odluke smatraju se standardnim dnevnim odlukama i odnose se isključivo na održavanje likvidnosti i/ili akumuliranje deviznih sredstava.

Djelatnici Upravljanja imovinom unutar svojih ovlasti i limita, a po potrebi i uz člana Uprave Društva za upravljanje zaduženog za ulaganja mogu donijeti dnevne odluke koje nisu standardne dnevne odluke te su ispod razine tjednog sastanka, a u kojim slučajevima se takve odluke dodatno obrazlažu.

Društvo za upravljanje teži uspostavljanju djelotvornog sustava za upravljanje rizicima koji omogućuje da Fond posluje u skladu s pravnim propisima i strategijom Fonda. Upravljanje rizicima zaduženo je za operativno provođenje procesa upravljanja rizicima prema usvojenoj strategiji i procedurama te za praćenje efikasnosti i adekvatnosti sustava upravljanja rizicima.

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Društvo za upravljanje vrši identifikaciju rizika koji utječu na poslovanje Fonda, postavlja metode za procjenu pojedinih rizika i ograničenja izloženosti prema određenim rizicima, uspostavlja izvještavanje o prekoračenjima ograničenja izloženosti prema određenim rizicima te procesa eskalacije kojim se osigurava da se poduzmu mjere u cilju usklađivanja s prihvatljivim razinama rizika.

Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih limita, rizika ulaganja te poštivanje internih ograničenja ulaganja imovine.

Sukladno zakonskim propisima Društvo za upravljanje može, u ime i za račun Fonda, koristiti termenske poslove, opcije i druge financijske izvedenice ukoliko se oni koriste samo u cilju zaštite imovine Fonda ili za efikasno upravljanje imovinom Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne može biti veća od 30% neto imovine Fonda. Uprava Društva za upravljanje preko Upravljanja rizicima nadzire poštivanje zakonskih i internih ograničenja ulaganja u financijske izvedenice te prati postupke upravljanja rizicima radi zaštite interesa članova Fonda.

Upravljanje rizicima ocjenjuje tržišne rizike za imovinu fonda na dnevnoj bazi koristeći varijantno-kovarijantni model za atribuciju rizika.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika. Strategija upravljanja tržišnim rizicima određena je investicijskim ciljevima Fonda, a sukladno usvojenim politikama i procedurama. Društvo za upravljanje upravlja tržišnim rizicima Fonda na način da diverzificira ulaganja, prati razinu tržišnih rizika u portfelju na dnevnoj bazi te ih uspoređuje s unaprijed definiranim ograničenjima.

Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kamatnim rizikom Fonda.

Na datum izvještavanja ulaganja Fonda uglavnom su sačinjavali dužnički vrijednosni papiri s fiksnom kamatnom stopom te udjeli u investicijskim fondovima koji ulažu u dužničke vrijednosnice u ukupnoj vrijednosti od 24.826.650.188 kuna (2020.: 24.230.506.198 kuna). Na izvještajni datum ulaganja Fonda u dužničke vrijednosnice klasificirana kao imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku iznosila su 8.613.980.141 kuna (2020.: 8.092.419.374 kuna), stoga je kamatnom riziku bila izložena imovina Fonda koju čine dužnički vrijednosni papiri i investicijski fondovi koji ulažu u dužničke vrijednosnice u iznosu od 16.212.670.047 kuna (2020.: 16.138.086.824 kuna).

Na datum izvještavanja modificirana duracija dijela portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente iznosila je 1,13 što znači da ukoliko kamatne stope porastu za 1 postotni bod za sva dospjeća, očekuje se smanjenje vrijednosti portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente za 1,13%. Prema vrijednosti portfelja Fonda koji je uložen u dužničke instrumente na datum izvještavanja u iznosu od 24.826.650.188 kuna, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja iznosilo bi 280.541.147 kuna (2020.: 402.226.403 kuna). Tablica u nastavku objedinjuje izloženost Fonda kamatnom riziku. U njoj je prikazana imovina i obveze Fonda prema ugovornom roku promjene kamate ili dospjeću, ovisno što je ranije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2021.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	736.547.523	736.547.523
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10a,11,12	-	56.620	451.775.104	617.182.860	-	12.509.891.559	13.578.906.143
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10a	-	55.178.750	2.918.364.999	8.260.109.693	1.937.194.769	228.229.443	13.399.077.654
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,10b	125.000.000	200.000.000	-	1.021.046.860	7.592.933.281	45.559.573	8.984.539.714
Ostala imovina	13	-	-	-	-	-	612.938	612.938
Ukupna imovina (1)		125.000.000	255.235.370	3.370.140.103	9.898.339.413	9.530.128.050	13.520.841.036	36.699.683.972
Obveze								
Financijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)	15,17	15.500.420	5.328.680	200.780	-	-	9.852.294	30.882.174
Obveze za prijenos udjela		-	-	-	-	-	4.732.191	4.732.191
Ukupne obveze (2)		15.500.420	5.328.680	200.780	-	-	14.584.484	35.614.364
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		109.499.580	249.906.690	3.369.939.323	9.898.339.414	9.530.128.050	13.506.256.552	36.664.069.608

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2020.	Bilješka	Do 1 mjesec	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Neovisno o kamatnom riziku	Ukupno
Imovina								
Novčana sredstva	8	-	-	-	-	-	1.275.468.821	1.275.468.821
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10a,11,12	13.276.060	34.174.739	432.913.470	610.415.343	143.793.046	8.645.199.549	9.879.772.207
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10a	-	148.560.002	-	10.806.451.813	3.077.788.668	245.325.744	14.278.126.227
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,10b	-	-	-	1.025.667.910	7.066.751.464	40.426.434	8.132.845.808
Ostala imovina	13	-	-	-	-	-	18.887.215	18.887.215
Ukupna imovina (1)		13.276.060	182.734.741	432.913.470	12.442.535.066	10.288.333.178	10.225.307.763	33.585.100.278
Obveze								
Financijske i ostale obveze (osim obveze za prijenos udjela)	15,17	-	-	-	-	-	51.420.830	51.420.830
Obveze za prijenos udjela		-	-	-	-	-	2.232.541	2.232.541
Ukupne obveze (2)		-	-	-	-	-	53.653.371	53.653.371
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		13.276.060	182.734.741	432.913.470	12.442.535.066	10.288.333.178	10.171.654.392	33.531.446.907

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjene tržišnih cijena. Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz promjena cijena trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno Zakonu i regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, ukoliko zadovoljava zakonske uvjete i uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice i iz ulaganja u otvorene investicijske fondove čije cijene udjela su određene tržišnim cijenama vrijednosnih papira u njihovim portfeljima. Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja cjenovnim rizikom Fonda.

Na datum izvještavanja ukupna vrijednost portfelja Fonda uloženog u dionice te udjele u investicijskim fondovima koji ulažu u vlasničke vrijednosnice iznosila je 10.084.605.671 kuna (2020.: 7.292.748.329 kuna). U slučaju pada dioničkih tržišta za 1 postotni bod na datum izvještavanja, odgovarajuće očekivano smanjenje vrijednosti portfelja Fonda izloženog dioničkim tržištima iznosilo bi 100.846.057 kuna (2020.: 72.927.483 kuna).

Tečajni rizik

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje financijskih izvedenica u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. U 2021. godini Društvo za upravljanje je sklapalo devizne forward ugovore u ime i za račun Fonda u svrhu zaštite imovine Fonda od tečajnog rizika.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

18.FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik (nastavak)

Izloženost Fonda tečajevima je kako slijedi:

31. prosinca 2021.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Druge valute	Ukupno
Imovina						
Novčana sredstva	8	722.939.005	1.816.018	7.565.220	4.227.280	736.547.523
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10a,11,12	4.184.687.788	4.657.172.213	4.346.735.726	390.310.416	13.578.906.143
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10a	3.470.338.987	7.402.538.421	2.526.200.246	-	13.399.077.654
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,10b	2.775.809.646	6.208.730.068	-	-	8.984.539.714
Ostala imovina	13	-	96.591	516.347	-	612.938
Ukupna imovina (1)		11.153.775.426	18.270.353.310	6.881.017.540	394.537.696	36.699.683.972
Obveze						
Financijske i ostale obveze	15,17	30.785.582	96.591	-	-	30.882.173
Obveze za prijenos udjela		4.732.191	-	-	-	4.732.191
Ukupne obveze (2)		35.517.773	96.591	-	-	35.614.364
Neto imovina 31.12.2021. (1) – (2)		11.118.257.653	18.270.256.719	6.881.017.540	394.537.696	36.664.069.608

31. prosinca 2020.	Bilješka	HRK	EUR	USD	Druge valute	Ukupno
Imovina						
Novčana sredstva	8	996.135.601	273.771.549	4.724.389	837.282	1.275.468.821
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10a,11,12	3.653.704.893	3.305.713.304	2.522.773.584	397.580.426	9.879.772.207
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10a	3.049.274.988	8.482.727.669	2.746.123.570	-	14.278.126.227
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	9,10b	2.461.415.734	5.671.430.074	-	-	8.132.845.808
Ostala imovina	13	102.874	236.933	18.547.408	-	18.887.215
Ukupna imovina (1)		10.160.634.090	17.733.879.529	5.292.168.951	398.417.708	33.585.100.278
Obveze						
Financijske i ostale obveze	15,17	32.688.834	236.933	18.495.063	-	51.420.830
Obveze za prijenos udjela		2.232.541	-	-	-	2.232.541
Ukupne obveze (2)		34.921.375	236.933	18.495.063	-	53.653.371
Neto imovina 31.12.2020. (1) – (2)		10.125.712.715	17.733.642.596	5.273.673.888	398.417.708	33.531.446.907

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Tečajni rizik (nastavak)

Na datum izvještavanja 49,83% (2020.: 52,89%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u eurima, dok je istovremeno 0% (2020.: 2,25%) neto imovine Fonda bilo zaštićeno od tečajnog rizika na euro valutu putem forward ugovora, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na euro za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,50% (2020.: 0,51%), odnosno 182.702.567 kuna (2020.: 169.799.528 kuna).

Na datum izvještavanja 18,77% (2020.: 15,73%) neto imovine Fonda je bilo denominirano u američkim dolarima, dok je istovremeno 3,44% (2020.: 4,42%) neto imovine Fonda bilo zaštićeno od tečajnog rizika na američki dolar putem forward ugovora, tako da bi povećanje valutnog tečaja kune u odnosu na američki dolar za jedan postotni bod (aprecijacija kune) utjecalo na neto imovinu na način da bi se njezina vrijednost snizila za 0,15% (2020.: 0,11%), odnosno 56.187.434 kuna (2020.: 37.929.377 kuna).

Izloženost imovine Fonda prema euru, odnosno američkom dolaru zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
	Nominalna vrijednost (u valuti)	Nominalna vrijednost (u valuti)
Euro	100.000.000	-
Američki dolar	241.200.000	190.000.000

Izloženost Fonda deviznim forward ugovorima na datum izvještavanja opisana je dodatno u bilješci 17.

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u termenske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren buduću datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijeca. Neispunjavanje obveza od strane izdavatelja prema Fondu ugrozilo bi likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga ugovorna strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje s financijskim institucijama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Na dan 31. prosinca 2021. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, depoziti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja. U 2021. godini Društvo za upravljanje nije koristilo instrumente zaštite, u ime i za račun Fonda, a u svrhu upravljanja kreditnim rizikom Fonda.

Fond je također indirektno bio izložen kreditnom riziku kroz svoja ulaganja u investicijske fondove koji ulažu u dužničke vrijednosnice. Kreditni rizik dužničkih vrijednosnica se većinom odnosi na ulaganja u obveznice Republike Hrvatske te manjim dijelom na ulaganja u dužničke vrijednosne papire koje izdaju druge države ili korporativni izdavatelji. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane drugih država ili korporativnih izdavatelja. Kreditni rizik koji proizlazi iz nepodmirenih transakcija kupnje ili prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na mali broj transakcija kod kojih nije ugovorena isporuka uz plaćanje. Fer vrijednost financijske imovine najbolje prikazuje izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno. Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31.12.2020.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2021.
	Rejting	kn	%	kn	%
Novčana sredstva	Bez rejtinga	1.275.468.821	3,80%	736.547.523	2,01%
Depoziti kod kreditnih institucija	Bez rejtinga	-	0,00%	325.000.357	0,88%
Dužnički vrijednosni papiri	AAA	266.111.798	0,79%	266.111.798	0,73%
	AA+	906.667.942	2,70%	617.829.773	1,68%
	BBB-	21.969.828.182	65,41%	22.130.017.956	60,30%
	BB+	359.313.843	1,07%	-	0,00%
	B-	94.552.378	0,28%	92.461.028	0,25%
Ostala potraživanja	Bez rejtinga	69.331.033	0,21%	22.470.891	0,06%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		24.941.273.998	74,26%	24.190.439.326	65,91%
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		8.643.826.280	25,74%	12.509.244.646	34,09%
Ukupno imovina		33.585.100.278	100,00%	36.699.683.972	100,00%

Financijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da stranke u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze (isključujući rizik instrumenata kroz ulaganja u investicijske fondove):

		31.12.2020.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2021.
		kn	%	kn	%
Državni rizik					
- Republika Hrvatska		21.969.828.182	65,41%	21.759.964.943	59,29%
- Sjedinjene Američke Države		906.667.942	2,70%	617.829.774	1,67%
Supranacionalni rizik		266.111.798	0,79%	266.111.798	0,73%
Korporativni rizik prema industriji					
- Bankarstvo		-	0,00%	325.000.356	0,89%
- Električna energija		359.313.843	1,07%	370.053.013	1,01%
- Komunalne usluge		94.552.378	0,28%	92.461.028	0,25%
Novčana sredstva		1.275.468.821	3,80%	736.547.523	2,01%
Ostala potraživanja		69.331.033	0,21%	22.470.891	0,06%
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		24.941.273.998	74,26%	24.190.439.326	65,91%
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		8.643.826.280	25,74%	12.509.244.646	34,09%
Ukupna imovina		33.585.100.278	100,00%	36.699.683.972	100,00%

Na dan 31. prosinca 2021. godine od ukupne imovine Fonda 59,29% (31. prosinca 2020.: 65,41%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje smatra da ovaj rizik nije značajan na temelju dosadašnjeg iskustva u upravljanju Fondom. Rizik likvidnosti, također poznat pod nazivom rizik financiranja, je i rizik da će Fond imati poteškoća u prikupljanju sredstava za podmirenje obveza povezanih s financijskim instrumentima. S obzirom da Fond nema značajnih obveza u pogledu financijskih instrumenata, rizik postoji jedino u dnevnom poslovanju. Zbog dobrog položaja Fonda glede likvidnosti, rizik je procijenjen kao vrlo nizak.

Financijski instrumenti koje posjeduje Fond sastoje se uglavnom od državnih dužničkih vrijednosnih papira, ulaganja u domaće i strane investicijske fondove te u dionice. U sadašnjim tržišnim uvjetima takvi vrijednosni papiri mogu se lako prodati bilo direktno ili kroz repo ugovore u cilju ostvarivanja potrebne likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava Društva za upravljanje dnevno prati likvidnu poziciju Fonda. Sve financijske obveze, osim obveza koje proistječu iz repo ugovora, su nekamatonske pa su očekivani odljevi jednaki nominalnom iznosu. Za repo ugovore očekivani odljevi uključuju i kamate koje se plaćaju na iznos uzajmljenih sredstava sve do dana isteka repo ugovora.

Na dan 31. prosinca 2021. financijske obveze, iskazane kao diskontirane vrijednosti, iznosile su 35.614.364 kuna (31. prosinca 2020.: 53.653.371 kuna) te se moraju podmiriti kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
do 1 mjeseca	30.951.898	30.084.904
od 1 do 3 mjeseca	-	5.328.680
od 3 do 12 mjeseci	22.701.473	200.780
Ukupno	53.653.371	35.614.364

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, financijska ulaganja koja se mjere po amortiziranom trošku i financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Do 1 mjeseca	11.401.689.070	13.584.537.540
Od 1 do 3 mjeseca	25.633.442	283.528.307
Od 3 do 12 mjeseci	32.557.909	3.403.150.661
Preko godine dana	22.125.219.857	19.428.467.464
Ukupno	33.585.100.278	36.699.683.972

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Sukladno procedurama za upravljanje rizicima likvidnosti, Društvo za upravljanje analizira likvidnost imovine Fonda na osnovu mogućnosti prodaje pojedine imovine u određenom vremenskom razdoblju te klasificira imovinu prema stupnju likvidnosti na visoko likvidnu, umjereno likvidnu i nisko likvidnu. Dodatno se analiziraju i očekivane uplate u Fond, kao i isplate iz Fonda na osnovu prelaska u druge fondove ili u svrhu ostvarivanja prava na mirovinu. Definirane obveze Fonda odnose se na sve obveze Fonda s osnova provedenih, a neizvršenih transakcija, troškova, obveza spram izvedenica te očekivanih naknada na imovinu fonda do ročnosti od 12 mjeseci. Mogućnost pokrića obveza Fonda do ročnosti od 12 mjeseci s imovinom visoke likvidnosti te izračun omjera likvidnosti, kao dostupne likvidnosti Fonda u odnosu na ukupne potrebe za likvidnošću, prikazana je u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.
Imovina visoke likvidnosti	9.826.798.654	12.701.316.697
Očekivane uplate u fond	1.800.607.847	1.991.455.204
Dostupna likvidnost za pokriće obveza	11.627.406.502	14.692.771.901
Definirane obveze fonda	146.520.724	131.515.723
Očekivane isplate iz fonda	961.205.586	1.302.713.127
Ukupne potrebe za likvidnošću	1.107.726.310	1.434.228.851
Omjer likvidnosti	10,50	10,24

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice Fonda u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive obračunske jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni zakonski uvjeti, svaka obračunska jedinica može se otkupiti iz Fonda te se isplata vrši po cijeni obračunske jedinice Fonda na datum otkupa, a u rokovima određenim zakonskim propisima. Relevantna kretanja u neto imovini Fonda iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Društvo za upravljanje nastoji uključiti primljene doprinose u Fond u odgovarajuća ulaganja Fonda pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti Fonda kako bi se omogućio pravovremeni otkup obračunskih jedinica. Ako je potrebno, Društvo za upravljanje može povećati likvidnost Fonda kratkoročnim pozajmicama putem repo poslova, tj. poslova prodaje i ponovnog otkupa vrijednosnih papira ili prodajom imovine Fonda.

Vrijednost obračunske jedinice Fonda na dan izvještavanja iznosi 288,9606 kuna (2020.: 272,026 kuna).

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Društvo za upravljanje je u cilju smanjenja operativnih rizika izvršilo strogu podjelu poslovnih procesa i odgovornosti u skladu sa pravnim propisima, pravilima Raiffeisen Grupe, internim procedurama te primjenjujući najbolju praksu u industriji za slučaj specifičnih poslovnih procesa. Društvo za upravljanje nastoji smanjiti operativni rizik maksimalnom automatizacijom procesa kod redovnih poslovnih aktivnosti, zaštitom prostorija i IT sustava, postojanjem dopunskog IT sustava u slučaju pojave nepogode te provođenjem redovitih kontrola poslovanja od strane Uprave Društva za upravljanje, interne revizije, Upravljanja rizicima i drugih organizacijskih jedinica Društva za upravljanje koje sudjeluju u kontroli poslovanja kao i nadzorom od strane vlasnika Društva za upravljanje.

Društvo za upravljanje je ustrojilo učinkovita i primjerena pravila za prepoznavanje, upravljanje, praćenje i sprečavanje sukoba interesa te uspostavilo neovisnu funkciju praćenja usklađenosti koja je zadužena za primjenu i nadzor tih pravila.

19. FER VRIJEDNOST

Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeća ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa.

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Glavne metode i pretpostavke za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata su opisane u Bilješci 2 Pregled temeljnih računovodstvenih politika, odjeljak Principi mjerenja fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

19. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koji se mjere po fer vrijednosti na datum izvještavanja:

2021.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	617.829.773	-	-	617.829.773
Vlasnički vrijednosni papiri	5.925.137.304	-	38.352.301	5.963.489.605
Ulaganja u investicijske fondove	6.545.755.041	-	-	6.545.755.041
Instrumenti tržišta novca	429.973.770	-	-	429.973.770
Izvedeni financijski instrumenti	-	56.620	-	56.620
Financijska imovina po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	5.943.218.919	7.455.858.735	-	13.399.077.654
Ukupno imovina	19.461.914.807	7.455.915.355	38.352.301	26.956.182.463
Obveze s osnove ulaganja u izvedenice	-	21.029.880	-	21.029.880
Ukupno obveze	-	21.029.880	-	21.029.880
2020.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasnički vrijednosni papiri	4.788.177.033	-	-	4.788.177.033
Dužničke vrijednosnice	755.581.658	-	-	755.581.658
Ulaganja u investicijske fondove	3.855.649.247	-	-	3.855.649.247
Instrumenti tržišta novca	429.920.450	-	-	429.920.450
Izvedeni financijski instrumenti	-	50.443.819	-	50.443.819
Financijska imovina po fer vrijednosti koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Dužničke vrijednosnice	3.074.405.379	11.203.720.848	-	14.278.126.227
Ukupno imovina	12.903.733.767	11.254.164.667	-	24.157.898.434

Društvo za upravljanje, sukladno Pravilniku i internoj proceduri za vrednovanje instrumenata, krajem svakog mjeseca provjerava aktivnost instrumenata u portfelju Fonda na osnovu kriterija navedenih u bilješki 2. U slučaju promjene statusa aktivnosti nekog instrumenta, Društvo za upravljanje mijenja način vrednovanja istog. Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2020. godine obveznica RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 2 s obzirom da se istom nije trgovalo na aktivnom tržištu. Provjerom aktivnosti tržišta za kraj 2021. godine obveznica

RHMF-O-227E bila je klasificirana u razinu 1 (trgovanje na aktivnom tržištu).

19. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na ostvarenim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u bilješci 2. Tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond ovisi o vrsti instrumenta i definirana je u bilješci 2. Instrumenti uključeni u razinu 1. su instrumenti koje čine prvenstveno ulaganja u državne obveznice i vlasničke instrumente koji su klasificirani kao financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i terminska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Razina 2 uključuje najvećim dijelom državne obveznice vrednovane po krivuljama prinosa eksternih cjenovnih servisa i dio korporativnih obveznica čija se vrijednost procjenjuje uzimajući u obzir krivulje prinosa državnih obveznica te usklađene za raspon između prinosa do dospijea same korporativne obveznice i prinosa do dospijea referentnih državnih obveznica, određenog u trenutku izdavanja korporativne obveznice ili naknadno korigiranog ovisno o promjenama u kreditnom riziku izdavatelja korporativne obveznice, tj. cijenama ostvarenim transakcijama na tržištu.

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi. Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda diskontiranog novčanog toka
- Metoda usporednih vrijednosti (Peer grupa)

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
 (svi iznosi izraženi su u kunama)

19. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

	Fer vrijednost	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni Input	Moguća promjena +/- (apsolutna / postotna) cijene	Promjena fer vrijednosti
MERITUS	38.352.301	Procjena korištenjem diskontiranih novčanih tokova	diskontna stopa; stope rasta; stopa terminalnog rasta	7,55%; 10%; 2%	+/- 10 p.b.	-3.835.230 / +3.835.230
ULAGANJA d.d. - MRUL-R-A						

Sljedeća tablica prikazuje kretanje između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno
Stanje na 31. prosinca 2020.	-
Neto dobiti priznati u dobiti i gubitku	4.097.301
Kupnje/Prodaje	34.255.000
Prijenos u/iz razine 3	-
Stanje na 31. prosinca 2021.	38.352.301

Financijski instrumenti koji se ne mjere po fer vrijednosti

Na dan 31. prosinca 2021. godine ulaganja u financijske instrumente koja se vrednuju po amortiziranom trošku iznose 8.659.539.358 kuna (2020.: 8.132.845.808 kuna). Fer vrijednost tih instrumenata na 31. prosinca 2021. iznosila je 8.815.222.820 kuna (2020.: 8.349.202.788 kuna).

Ostali financijski instrumenti koji se mjere po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2021. godine uključuju kratkoročnu financijsku imovinu i obveze čija neto knjigovodstvena vrijednost približno predstavlja fer vrijednost.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

20. POVEZANE STRANE

U skladu sa Zakonom, povezane strane Društva za upravljanje i Fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te Depozitar. Naknade Upravi i drugom ključnom rukovodstvu kako je navedeno iznad, plaćaju se iz imovine Društva za upravljanje, te su u skladu s tim prikazane u financijskom izvještaju Društva za upravljanje.

2021.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	8.797.887	-	100.254.491
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	56.620	236.660	5.282.600	126.300.916
ADDIKO BANK D.D.	-	-	16.482	2.885.062
PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D.	27.788.170	529.817	3.109	3.605.451
Ukupno	27.844.790	9.564.364	5.302.191	233.045.920

2020.

Naziv povezane osobe	Imovina	Obveze	Prihod	Rashod
RAIFFEISEN DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA D.D.	-	8.501.480	-	97.374.675
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.	19.814.379	-	10.173.170	2.566.022
ADDIKO BANK D.D.	80.339.753	570.439	78.686	6.646.250
Ukupno	100.154.132	9.071.919	10.251.856	106.586.947

21. UTJECAJ PANDEMIJE VIRUSA SARS-COV-2 NA POSLOVANJE FONDA

Globalna makroekonomska i tržišna kretanja u 2021. godini bila su obilježena utjecajem pandemije virusa SARS-CoV-2, a dodatno je hrvatsko gospodarstvo i tržište kapitala bilo pod utjecajem razornih potresa iz ožujka 2020. godine u Zagrebu te iz prosinca 2020. u Sisačko-moslavačkoj županiji. Godinu 2021. obilježila je neizvjesnost oko daljnjeg razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem 2020. godine odobrena su prva cjepiva protiv virusa koji je uzrokovao pandemiju, a početkom 2021. godine započelo je cijepljenje stanovništva koje se nastavilo tijekom cijele godine. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su nastavila oporavak u 2021. godini, dok su obveznička tržišta doživjela umjereno povećanje kamatnih stopa uslijed očekivanja tržišnih sudionika o porastu inflacije nakon provođenja fiskalnih poticaja.

Fond većinu svojih ulaganja ostvaruje u Republici Hrvatskoj. Globalna kriza i potresi imali su značajan negativan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo u 2020. godini, ali je u 2021. godini došlo do oporavka te je prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku isto ostvarilo snažan rast BDP-a od 10,4% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, istovremeno je indeks potrošačkih cijena u Republici Hrvatskoj u 2021. godini porastao za 5,5%, prvenstveno zbog poremećaja u lancima opskrbe i jakom potražnjom za sirovinama, a što je dovelo do postupnog rasta proizvođačkih cijena koje su se odrazile i na krajnje potrošače.

U 2021. godini obveznice Republike Hrvatske ostvarile su negativan prinos u iznosu od -0,55%. Međutim, dioničko tržište u Republici Hrvatskoj imalo je značajan rast te je vrijednost dioničkog indeksa CROBEX povećana za 22,1%. S druge strane, obveznice na razvijenim inozemnim tržištima kapitala ostvarile su prinos od 0,69%, dok su dionice porasle za 31,1%.

Poslovanje Fonda u 2021. godini bilo je pod značajnim utjecajima prethodno navedenih događaja te je vrijednost obračunske jedinice Fonda tijekom cijele godine imala uglavnom kontinuirani rast s manjim povremenim korekcijama. Fond je u 2021. godini imao prinos od 6,23%, a isti je prvenstveno rezultat značajnog prinosa na domaće i inozemna dionička tržišta. Sam tržišni rizik Fonda, iako nešto povećan krajem 2021. godinu u odnosu na početak godine, tijekom 2021. godine nije imao značajnije poraste te se kretao u rasponu od 2,1% do 4,8%.

Društvo primjenjuje aktivnu strategiju upravljanja imovinom Fonda vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala. Takav pristup omogućuje Društvu da odgovori na pojavu šokova na tržištima kapitala na primjeren način, a imajući u vidu i dugoročnu strategiju upravljanja imovinom Fonda. Sustav upravljanja rizicima koji je Društvo uspostavilo omogućuje primjereni odgovor na pojavu šokova na tržištima kapitala, kako sa strane praćenja razine volatilnosti Fonda i pojedinih klasa imovine koje čine portfelj Fonda, tako i sa strane praćenja utjecaja tržišnih šokova na prinose i rizike Fonda.

U svibnju 2020. godine došlo je do manje promjene u regulatornom okviru koji definira poslovanje obveznih mirovinskih fondova, a koja je bila donesena u cilju ublažavanja rizika njihovog poslovanja. Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske usvojen je po hitnom postupku Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, 58/20) kojim se omogućilo da obvezni mirovinski fondovi plasiraju novčana sredstva kod Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke te da se zaduže kod navedenih institucija u srednjoročnom razdoblju. Dodatno, u slučaju izvanrednih okolnosti dana je mogućnost Agenciji da odluči o prekoračenjima ograničenja ulaganja u cilju zaštite javnog interesa i/ili interesa članova obveznih mirovinskih fondova. Navedene odredbe i dalje su na snazi.

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nakon datuma bilance poslovanje Fonda i Društva nastavilo se u okolnostima koje su obilježile 2021. godinu, tj. u uvjetima neizvjesnosti oko daljnjeg razvoja pandemije i oporavka svjetskog gospodarstva. Međutim, krajem veljače 2022. godine došlo je do izbijanja sukoba u Ukrajini i značajnog povećanja neizvjesnosti na tržištima kapitala zbog geopolitičkih rizika. Posljedično tome dionička tržišta kapitala su doživjela značajnu korekciju cijena, dok su hrvatske državne obveznice doživjela značajno povećanje kamatnih stopa uslijed porasta inflacije i geopolitičke situacije. Hrvatsko dioničko tržište ostvarilo je od početka godine do sredine ožujka 2022. godine prinos od -7,9%, dok je prinos hrvatskih državnih obveznica iznosio -6,4%. U istom razdoblju inozemna razvijena dionička tržišta pala su za -13,3%, dok su obveznička tržišta imala rast od 0,5%. Sukladno prethodno navedenom, prinos Fonda je u navedenom razdoblju iznosio -1,9%, dok je tržišni rizik Fonda dodatno porastao u odnosu na kraj 2021. godine na razinu od 6,1% uslijed daljnje geopolitičke neizvjesnosti.

Neovisno od budućih kratkoročnih kretanja na financijskim tržištima, mirovinski fondovi su dugoročni ulagači te se očekuje da utjecaj tržišnih šokova, koji se događaju s vremena na vrijeme, tijekom vremena investiranja bude neutraliziran kada dođe do oporavka tržišta. Stoga, Uprava Društva za upravljanje ne očekuje značajan dugoročno negativni utjecaj geopolitičke situacije na poslovanje Fonda. Na temelju trenutno dostupnih informacija, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj na Fond, njegovo poslovanje, financijski položaj i rezultate poslovanja. Također, Fond tijekom 2021. godine, kao i u razdoblju od početka 2022. godine do objave izvještaja nije imao likvidnosnih problema.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje geopolitičke nesigurnosti, kao i posljedični negativni utjecaj na ekonomsko okruženje u kojem Fond posluje neće imati štetan utjecaj na Fond, njegov financijski položaj i rezultate poslovanja, kratkoročno i srednjoročno gledano. Menadžment nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati daljnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se događaju.

Operativno poslovanje Društva početkom 2022. godine i dalje se odvija sukladno mjerama za osiguranje kontinuiteta poslovanja te se očekuje postepeno smanjivanje mjera za suzbijanje pandemije. Nadalje, tijekom posljednjih nekoliko tjedana poslovanje Društva i dalje se odvija neprekinuto te Društvo nema operativnih ili likvidnosnih problema.

23. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Društvo na dan 31. prosinca 2021. godine nema potencijalnih ni preuzetih obveza (31. prosinca 2020. godine: nema nepredviđenih obveza).

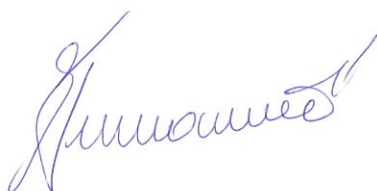
Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine
(svi iznosi izraženi su u kunama)

---

24. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje odobrila je i potpisala Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. dana 31. ožujka 2022. godine:

Predsjednik Uprave
Gordan Šumanović

Članica Uprave
Eva Horvat

Član Uprave
Bojan Vuković

 Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59